

Folketingsets Forhandlinger.

5305 2. Beh. af Lovf. om Forandr. i og Tillegg til Standpunkt, at vi ikke ønske Kampen mellem By og Land som saadan, tværtimod, vi ønske den borte, vi erkjende, at Standsforskjel har været benyttet som et Raaskud til at sætte Splid mellem By og Land, men den naturlige Kamp maa blive mellem Aristokrati og Demotriati som saadant, men ikke mellem By og Land som saadan. — Jeg skal nu begrunde disse enkelte Endringsforslag, vi have stillet. Hvad Forslaget under Nr. 1 angaar, da hænger det sammen med Forslaget under Nr. 4, og jeg kan derfor begrunde begge Forslag under Et; de vedrøre Forbrugsforeningerne. Hverde Medlemmer ville meget let se, at de ikke ere i absolut Uoverensstemmelse med, hvad der ligger i §§ 2 og 11, vi have kun ment, at vor Maade var nok saa god at udtrykke Tanken paa. I det andet Thing har man ogsaa været i Tvivl om, hvorledes Paragraferne skulde affattes, men Alle have været enige om, at Forbrugsforeninger, som Forbrugsforeninger, naar de ere til for at hjælpe Arbejderne og de mindre Bemidlede som det er deres naturlige Omraade at hjælpe paa, ikke skulle bestattes, det have Alle været enige om, hvilket midlertid ikke er klart udtrykt i de nævnte Paragrafer. De skulle kun bestattes, naar man under Flaget Forbrugsforening opretter Handels-etablissementer, men jeg har rigtig nok ondt ved at se, at det egentlig skulde være en virkelig Forening saa meget om at gøre at blive frit for at løse den Smule Næringsbevis, jeg kan tænke mig, at den af andre Grunde f. Ex. for at faae Brændevins-handel indenfor en vis Læmte kunde ønske at blive Forbrugsforening, men at den skulde gøre det for at blive frit for at betale Næringsbevis, kan jeg ikke indse. Vore Forslag gaa netop ud paa, at Indenrigsministeren skal stadfæste en Forbrugsforenings Love, og saa vil han jo have det i sin Magt af deres Love at se, om han har med en virkelig Forbrugsforening at gøre eller ikke. Overtrædes disse Love, bliver det jo Politiets Sag at skride ind, og vi ser det sig, at det er en maskeret Handelsforening, kan man ogsaa skride ind efter vort Forslag, idet vi jo kun have ment, at vort Forslag var bedre, end § 2 og § 11. Naarlig forekommer det mig, at § 2, andet Stykke indeholder vel meget — jeg vil ikke kalde det af Spion-system — men vel meget af Ekstersyn, idet Dvirgheden til enhver Tid skal kunne affordre Forbrugsforeningen Oplysning om hvem der er dens Medlemmer, og det er efter vor Mening et underligt Indgreb i en privat Forening, saa have vi ment, at det var bedre, at deres Love en Gang for alle bleve stadfæstede af Indenrigsministeren,

114. Røde. Ordentlig Samling, 1872-73.

5306 Lov om Haandværks- og Fabrikforf. m. M. 5306 og saa kan den høitærede Regering give Forskrifter om, hvorledes Dvirgheden overhovedet vil have at paa disse Loves Overholdelse. Jeg tror, at det er en nok saa god Maade som den, §§ 2 og 11 i Lovforslaget bestemme, men det er i sig selv egentlig ikke nogen anden Lænte — det indvømmer jeg — end den, der ligger i disse Paragrafer. Hvad Endringsforslaget til § 4 angaar at Paragrafen skal udgaa, da har jeg og mine Medforslagsstillere ikke funnet indse, at det kunde gavne Byerne, at fattige Haandværkere paa Landet kom til at erlægge det samme Gebyr, som Haandværkerne i Kjøbstaderne. Naar man siger: Ja, men for Righedens Skyld bør det finde Sted, de bør lilles lige med deres Kammerater i Kjøbstaderne, saa vil jeg sige: Der bliver jo dog ingen Righed, efter som Bestemmelserne nu en Gang ere, idet Haandværkerne i Kjøbenhavn spare større Gebyr end Haandværkerne i Kjøbstaderne og det med Rette, da det jo tør forudsættes, at Bedriften i Kjøbenhavn er større, og ligeledes spares der større Gebyrer i de større Byer, og mindre Gebyrer i de mindre. Det er noget, de Herrer selv kunne læse sig til i Rælingsloven af 29de December 1857, hvorefter der spares højere Gebyrer i Byer paa over 5000 Indbyggere end i Byer paa under 5000 Indbyggere, og igjen højere Gebyrer i Kjøbenhavn end i Kjøbstaderne. Det er nu ganske naturligt, men jeg finder det høit unaturligt, at fattige Haandværkere paa Landet, hvor Bedriften i Reglen er endnu mindre end i de mindste Kjøbstader, skulle bebyrdes med en 5—6 Daler mere i Gebyr, eller hvor Meget det nu kan blive mere, efter som der er Tale om den ene eller den anden Næring. Jeg ser ikke, at det kan hjælpe Kjøbstaderne det Allermindste, og jeg finder det noget smaaligt, for at sige det rent ud, at man er kommen frem med et saadant Forslag. Jeg kommer nu til de uheldige Krammaredere, som skulle ophøre ved Udgangen af Aaret 1882. Allerførst maa jeg bemærke, at med Henyn til dette Punkt stode Stemmerne lige i det andet Thing, eller der var i alt Fald saa ringe Forskjel i Stemmetallet, at det var nødvendigt at foretage Navneopraab. I Kjøbstadkommissionen var der kun 7 Stemmer derfor, men 6 Stemmer imod, og endelig skal jeg fremhæve, at af selve Kjøbstaderne — den høitærede Indenrigsminister har ganske vist taget fejl, naar han har sagt, at 24 Kjøbstader havde udtalt sig imod Krammarederne og 13 for dem, det er det Mindste efter Kjøbstadkommissionens Befantning — have